

GUIA DOCENT CURS 2018-19

Deusto

UNIVERSITAT
RAMON
LLULL

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Sistema constitucional
Codi	0000006128 (U. Comillas) 143909 (U. de Deusto) FPE101021 (U. Ramon Llull)
Titulació	Grau en Filosofia, Política i Economia
Curs	Primer
Quadrimestre	1er
Crèdits ECTS	6
Caràcter	Obligatòria
Universitat	Universidad Comillas, Universidad de Deusto i Universitat Ramon Llull
Horari	Modalitat presencial (U. Deusto): Dilluns, 10.00 i 11.10 Dijous, 9:00 i 10.00 Modalitat presencial (U. Ramon Llull): Dimarts i dijous, de 9:10 a 10:55
Docents	Francisco Valiente Marfinez (Universidad Comillas), José Ramón Intxaurre Vitorica (Universidad de Deusto) i Eduard Ibáñez Pulido (Universitat Ramon Llull)
Descriptor	En l'assignatura s'analitzarà la teoria general del sistema normatiu, fonamentalment la Constitució. Seguidament s'exposaran les fonts normatives del dret: lleis parlamentàries, normes governamentals amb rang de llei, tractats internacionals i reglaments. Es realitzarà, a més, un estudi dels principis fonamentals de l'organització constitucional de l'Estat, el paper de la Corona, les funcions de les Corts Generals, les atribucions del Govern i la independència del poder judicial. A més, s'exposarà l'organització territorial de l'Estat i es finalitzarà amb una referència a les característiques del procés electoral.
Modalitat de impartició	Presencial (U. de Deusto y U. Ramon Llull) No presencial (U. Comillas)

Dades del professorat

Docent modalitat presencial (U. Deusto)

Nom	José Ramón Intxaurre Vitorica
Departament	Derecho Público
Despatx	251 – Facultad de Derecho
e-mail	jr.intxaurre@deusto.es
Telèfon	
Horari de tutories	A concertar prèvia sol·licitud via e-mail. Amb caràcter general, divendres d'11-12 h.

Docent modalitat no presencial (U. Comillas)	
Nom	Francisco Valiente Martínez
Departament	Disciplinas Comunes
Despatx	C/ Alberto Aguilera, 23, Madrid. ED-423
e-mail	lamendez@comillas.edu
Telèfon	915422800 ext. 2256
Horari de tutories	Sol·licitar cita prèvia a través del correu electrònic.
Docent modalitat presencial (U. Ramon Llull)	
Nom	Eduard Ibáñez Pulido
Departament	Filosofia Pràctica i Humanitats
Despatx	Despatxos Facultat de Filosofia URL
e-mail	direccio@justiciaipau.org
Telèfon	615257957
Horari de tutories	A concertar prèvia sol·licitud via e-mail.

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
<p>El sistema de fonts, regulat en el text constitucional espanyol, és clau en l'organització del poder públic. Els estudiants reben en aquesta assignatura una formació relativa al sorgiment polític del constitucionalisme, així com les seves implicacions actuals en un Estat amb complexitat territorial. El sistema de frens i contrapesos entre poders explica el paper de les Corts Generals, el Govern i el Poder Judicial. Igualment és necessari comprendre el paper dels Tractats internacionals i del Dret Comunitari, les funcions de la Prefectura de l'Estat i la distribució territorial del poder.</p> <p>Pera un Grau interdisciplinar en Filosofia, Política i Economia, és fonamental tenir una visió històrica i actualitzada dels moviments polítics i filosòfics que en el segle XVIII donaren origen al moviment constitucional, on la separació de poders i la seguretat jurídica són elements fonamentals del creixement econòmic.</p> <p>La formació que aporta el grau en Filosofia, Política i Economia exigeix un coneixement del sistema constitucional en el que es basa el règim democràtic espanyol, amb la Constitució com a norma jurídica bàsica de l'ordenament.</p> <p>Resulta important en el procés formatiu de l'alumnat d'aquest grau que adquireixi, en fase primerenca del seu estudi, l'adequada familiaritat amb el funcionament de les institucions bàsiques de l'Estat. Al mateix temps, un bon nombre de potencials sortides professionals dels nostres estudiants demanen un òptim coneixement de les bases del sistema constitucional, particularment en l'àmbit del sector públic.</p> <p>Per altra banda, l'estudi de les matèries agrupades en el mòdul "Política i justícia global" fan recomanable un coneixement previ de les fonts, així com de les institucions bàsiques de l'ordenament i dels fonaments constitucionals, a partir dels quals adquireixen plena legitimitat la resta de les normes jurídiques de l'ordenament a través de les quals es planifiquen i es gestionen els recursos públics.</p>
Prerequisits
Cap

Competències - Objectius	
Competències de l'assignatura	
Bàsiques i generals	
CB3	Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
CG5	Identificar i analitzar els elements més significatius que integren i conformen les diferents realitats socials per interpretar-les i explicar-les des d'un enfocament sistemàtic a través de models holístics propis de les àrees de coneixement del grau (filosofia, política i economia)
Transversals	
CT4	Reconèixer els conflictes ètics en les diferents situacions de la vida personal i professional i discernir críticament les diferents opcions de comportament usant els conceptes, principis i procediments propis de la racionalitat d'aquest saber per prendre les decisions que es millor es corresponguin amb ells.
Específiques	
CE4	Identificar, contrastar i avaluar en diferents programes polítics quins elements de les seves propostes es troben orientats a la millora de la vida social, utilitzant les eines metodològiques adequades.
CE5	Demostrar coneixement i comprensió dels conceptes bàsics desenvolupats en l'àmbit de la filosofia, la política i la economia, aplicant-los a tasques de reflexió crítica i argumentada sobre un concepte, tema o noció del camp filosòfic, històric, polític, econòmic o social.

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts –Unitats Temàtiques
Tema 1: Elements conceptuals del constitucionalisme.
<ul style="list-style-type: none"> 1.1. Constitució i constitucionalisme <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Constitucionalisme com a procés històric. Exemples britànic, nord-americà i europeu continental. 1.2. Poder Constituent. 1.3. Tipus de Constitució: Constitució política i constitució normativa. Constitució rígida i constitució flexible. 1.4. Estat social i democràtic de dret.
Tema 2: Repàs històric del constitucionalisme a Espanya.
<ul style="list-style-type: none"> 2.1. La consolidació del constitucionalisme a Espanya. 2.2. Fases del constitucionalisme espanyol. 2.3. Característiques del constitucionalisme espanyol. 2.4. La Constitució de 1931 i la seva influència en el sistema actual. 2.5. Procés constituent de la Constitució de 1978.
Tema 3: La Constitució i l'ordenament jurídic (I)
<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Les fonts del dret. 3.2. L'ordenament jurídic. 3.3. La Constitució com a norma suprema. 3.4. La interpretació de la Constitució. 3.5. Referència a la regulació i protecció dels drets fonamentals.
Tema 4: La Constitució i l'ordenament jurídic (II).
<ul style="list-style-type: none"> 4.1. La llei en la Constitució. 4.2. Normes del govern amb rang de llei. 4.3. Tractats internacionals. 4.4. Fonts amb rang inferior a la llei.
Tema 5: Institucions i sistema constitucional (I).
<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Principis fonamentals de l'organització constitucional de l'Estat. 5.2. El Cap de l'Estat.

Tema 6: Institucions i sistema constitucional (II).
6.1. El poder legislatiu. Corts Generals. Bicameralisme.
6.2. El poder executiu. Govern i administració pública.
6.3. El poder judicial. Organització judicial i govern dels jutges.
Tema 7: Organització territorial de l'Estat.

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura	
Metodologia presencial	
Activitats formatives	Percentatge de presencialitat
Lliçons de caràcter expositiu Exposició dels diferents temes que integren el programa de l'assignatura	100
Exercicis pràctics realitzats a l'aula Posada en pràctica dels coneixements adquirits a través d'exercicis pràctics (alguns individuals i altres grupals).	100
Debat raonat a classe a partir de notícies d'actualitat relacionades amb les institucions estudiades en l'assignatura	60
Exercicis d'autoavaluació al final de cada tema	100
Elaboració d'un treball grupal sobre una matèria eventualment objecte de reforma constitucional	20
Metodologia no presencial	
<p>La metodologia docent que s'utilitzarà en la impartició de la modalitat online de l'assignatura incideix en la participació activa i dinàmica del conjunt del grup i, per això, cal subratllar el paper fonamental que juga un recurs indispensable: la Plataforma Moodle.</p> <p>En aquesta plataforma hi haurà disponibles:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fòrums: La participació en el Fòrum serà essencial en la consecució dels objectius de l'assignatura, atès que és la millor via per reflexionar de forma conjunta sobre els aspectes teòrics i pràctics dels continguts a treballar. Els Fòrums serviran per estimular l'aprenentatge, però seran també un espai de seguiment de les tasques, plantejament de dubtes i suggeriments puntuals i informació complementària del professor. D'aquesta manera, el Fòrum esdevé la seu principal per preguntar, comentar i resoldre dubtes, en definitiva, la millor forma d'assolir els objectius i assimilar els continguts de l'assignatura. 2. Desenvolupament: En aquest espai trobarem elements fonamentals per l'assoliment dels objectius de l'assignatura. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Tasques: A cada Unitat Temàtica, hi haurà una descripció 	

de cadascuna de les activitats o tasques a realitzar. Dispondrà dels materials obligatoris (lectures, documentació, enllaços a pàgines web, etc) i de materials complementaris que amplien la documentació bàsica.

- 3. Avaluació Contínua:** L'avaluació és una part integrada en el procés d'ensenyament-aprenentatge. En aquesta assignatura es realitzarà una avaluació contínua que combinarà el lliurament i presentació de tasques amb el desenvolupament de proves objectives (online) al llarg del semestre. Al mateix temps, el professor donarà feedback dels progressos de l'alumne. L'incompliment dels terminis de lliurament de les tasques tindrà una penalització en la qualificació final. En el cas de les tasques lliurades fora del termini la màxima puntuació possible queda establerta en 8.

RESUM HORES DE TREBALL DEL'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes teòriques (Exposició de continguts)	Classes pràctiques (Activitats que es desenvolupen a l'aula)	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
38	16	36	60
MODALITAT NO PRESENCIAL			
Trobades virtuals programades		Treball o activitats autònomes	
Video-conferència	Fòrums virtuals	Elaboració de treballs individuals o grupals	Estudi: preparació de l'avaluació
10	10	70	60
CRÈDITS ECTS:			6

EVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ***

MODALITAT PRESENCIAL I NO PRESENCIAL		
Activitats d'avaluació	CRITERIS	PES
Prova final*. Presencial: Es realitzarà per escrit i de forma presencial o, en cas que no fos possible aquesta modalitat, es farà oral via on-line. No Presencial: Es realitzarà per escrit online en la plataforma Moodlerooms o, en cas que no fos possible aquesta modalitat, per via oral online (Skype amb gravació de l'examen)	Domini dels conceptes teòrics de la matèria	60%
Reflexió en grup i anàlisi d'una situació pràctica	Aplicació dels conceptes teòrics al cas concret. Raonament i claredat expositiva.	10%

<i>Exposició raonada d'una notícia d'actualitat identificada per l'alumnat com representativa de les institucions estudiades</i>	<i>Identificació de les institucions estudiades i comprensió de la rellevància del cas analitzat.</i>	10%
<i>Elaboració d'un treball grupal sobre una matèria eventualment objecte de reforma constitucional</i>	<i>Aplicació dels conceptes teòrics, així com presa de partit de manera motivada en relació amb un debat en curs</i>	20%

* Per tal de poder ser avaluat en la convocatòria ordinària, s'han de haver realitzat totes les activitats objecte d'avaluació. Les activitats avaluable han de lliurar-se en les dates indicades pel professor/a. Si per alguna raó degudament justificada i comunicada al professor/a, no s'haguessin pogut lliurar en el període fixat, es podrà fer abans de la data de realització de l'examen de l'assignatura, de manera que el/la professor/a pugui qualificar-les, encara que en aquest cas no estarà obligat a remetre a l'alumne/a els seus comentaris sobre aquestes activitats.

D'altra banda, l'alumne/a té dret a realitzar la prova escrita final, encara que no hagi lliurat tota la resta d'activitats objecte d'avaluació, però només es calcularà la nota final de l'assignatura si ha lliurat totes les activitats i segons els criteris d'avaluació i les ponderacions establertes en aquesta guia docent. En cas de no haver avaluat. En cas de no haver lliurat o realitzat alguna activitat objecte d'avaluació constarà a l'Acta com a "No Presentat" en aquesta convocatòria.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL/NO PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, de manera que cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades durant el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades (fins i tot la de la prova escrita final), a l'espera de que es realitzin les proves pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària. Aquesta mesura s'aplicarà exclusivament únicament en cada curs vigent, fet pel qual, si no se supera la convocatòria extraordinària, la renovació de la matrícula suposarà la repetició de l'assignatura completa.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica
- Álvarez Vélez, María Isabel (coord.): <i>Lecciones de Derecho Constitucional</i> , Tirant lo Blanch, València, 2016, 5ª edició.
- López Guerra, Luis: <i>Derecho Constitucional</i> , Tirant lo Blanch, Valencia, 2013, 9ª edició.
- Sánchez Ferriz, Remedio: <i>El Estado Constitucional. Configuración histórica y jurídica. Organización funcional</i> , Tirant lo Blanch, València, 2009.j
- Jiménez Asensio, Rafael: <i>El Constitucionalismo. Proceso de formación y fundamentos de Derecho Constitucional</i> , Marcial Pons, Madrid, 3ª edició.
- Viver Pi-Sunyer, Carles, <i>Ordenament constitucional, Constitució</i> , Ediciones Vicens Vives, Barcelona, 1996, 2ªed.

Bibliografía complementària

- Otto, Ignacio de: *Derecho Constitucional. Sistema de Fuentes*, Ariel Derecho, Barcelona, 1988.
- Torres del Moral, Antonio, *Principios de Derecho Constitucional Español*, Universidad Complutense, Madrid, 2004, 5ª edición.